

Norge står overfor et økende kraftunderskudd samtidig som vi trenger mer kraft for å nå klimamålene. Den raskeste veien til mer kraft er å utnytte et av våre største og mest undervurderte energireservoarer: eksisterende bygg.

16-02-2026 07:00 CET

Er kraften vi mangler gjemt i bygningene?

Norge står overfor et økende kraftunderskudd samtidig som vi trenger mer kraft for å nå klimamålene. Den raskeste veien til mer kraft er å utnytte et av våre største og mest undervurderte energireservoarer: eksisterende bygg. I januar leverte vi og Norsk Eiendom [høringssvar](#) til regjeringens plan om å innføre [EUs reviderte bygningsenergidirektiv](#) der vår anbefaling er klar: innfør direktivet innen samme dato som EUs medlemsland. Med hurtigspor for gjennomføring kan regjeringen raskt frigjøre betydelige mengder kraft innen 2030 – kraft landet trenger til industri og elektrifisering, og som vil styrke Norges beredskap og energisikkerhet.

Energieffektivisering er et av de billigste og raskeste krafttiltakene Norge

har

I 2023 var strømforbruket i byggsektoren rundt [63 TWh](#), eller nær halvparten av den totale norske [kraftproduksjonen på ca. 154 TWh](#) dette året.

Strømforbruket i bygg har riktignok gått ned med om lag 2,3 TWh siden 2015, til tross for vekst i befolkningen. Likevel er vi langt unna Stortingets mål om 10 TWh redusert strømbruk i bygg innen 2030, og tempoet i energieffektiviseringen må økes betydelig.

En kraftig startmotor for økt energieffektivisering er å innføre EUs reviderte bygningsenergidirektiv av 2024. Direktivet er et forpliktende og tidfestet rammeverk som beskriver hvor innsats skal skje, med tidfestede krav til forbedring i energibruk i privat og offentlig eid bygningsmasse. For å nå Stortingets mål, bør regjeringen derfor følge samme frist som medlemslandene i EU, og innføre direktivet innen utgangen av mai 2026. Hvis ikke, utsetter vi et av de mest lønnsomme grepene for å skaffe mer kraft.

Regjeringen kan lene seg på anbefalingene fra [energikommisjonens rapport fra 2023](#) og sine egne fagmyndigheter. NVE har anslått et lønnsomt potensial i bygg på minst 13 TWh, hvorav 9 TWh i yrkesbygg, til en kostnad på under én krone per spart kWh. Oppdaterte vurderinger fra NVE har anslått det [samlede potensialet til 24 TWh](#).

Det gjør energieffektivisering til et av de billigste og raskeste krafttiltakene Norge har. Derfor kan ikke energieffektivisering fortsatt behandles som et sideprosjekt i energi- og klimapolitikken.

Samtidig står mange private byggeiere i en klassisk lås: Leietakerne får gevinsten av lavere strømregning, mens gårdeier må ta investeringen. Uten økonomiske insentiver til gårdeierne vil nødvendige oppgraderinger bli utsatt. Derfor trengs det målrettede støtteordninger som faktisk utløser investeringer i energieffektivisering – i tillegg til tydelige minstekrav til energiytelse.

Potensialet for raske energikutt i offentlige bygninger er betydelig

EUs mange klima- og energiinitiativ er tydelige på at offentlig sektor skal ha en pådriverrolle. Offentlig sektor er Norges største eiendomsaktør. Kommunene alene eier rundt 27 millioner kvadratmeter formålsbygg, i tillegg til Statsbygg og Forsvarsbyggs omfattende porteføljer. Store deler av bygningsmassen er gammel og lite energieffektiv, og potensialet for raske

energikutt er betydelig.

Likevel finnes det i dag ingen forpliktende nasjonal plan for energioppgradering av offentlige bygg.

Skal staten være en troverdig pådriver i omstillingen, må den også stille krav til seg selv. Derfor mener vi, som energikommisjonen også anbefalte, at staten bør oppgradere egen bygningsmasse, og stille minstekrav til dokumentert god energiytelse i offentlige leiekontrakter.

Markedet virker ikke uten riktige insentiver

Et annet hull i dagens politikk er at skattepliktige utleieboliger ikke omfattes av Enovas støtteordninger. Utleieboliger utgjør rundt en fjerdedel av boligmassen og skal målet for energireduksjon i boligmassen nås, må også eiere av utleieboliger få tilgang til støtteordninger for energieffektivisering slik muligheten er for yrkesbygg.

Vår anbefaling til regjeringen for lettere å nå Stortingets mål er å gjennomføre disse fem grepene snarest:

1. Innfør det reviderte bygningsenergidirektivet innen utgangen av mai 2026
2. Lag en forpliktende plan for energioppgradering av de dårligst presterende offentlige byggene i tråd med målene for 2030 og 2033
3. Still minstekrav til dokumentert god energiytelse i offentlige leiekontrakter
4. Etabler stabile og målrettede støtteordninger for energieffektivisering i eksisterende yrkesbygg
5. Inkluder skattepliktige utleieboliger i støtteordningene til Enova

Energieffektivisering styrker nasjonal beredskap

Energieffektivisering og økt kraftproduksjon handler ikke bare om klima. Det handler om smartere bruk av skattepengene og ikke minst styrket nasjonal beredskap.

Lavere energibruk demper veksten i kraftforbruket. Det vil redusere belastningen på strømnettet. Da kan samfunnet utsette offentlige investeringer i forsterket nett. Ved å frigjøre strøm kan man også bedre håndtere situasjoner med lav fyllingsgrad i magasinene. Med mer lokal kraftproduksjon fra bygg, avlastes nettet og kritiske funksjoner kan opprettholdes.

Bygningsenergidirektivet er et ferdig rammeverk for rask og kraftfull energieffektivisering. Det har bred faglig støtte og klare samfunnsgevinster. Det som mangler, er ikke kunnskap – men tempo og gjennomføringskraft.

Grønn Byggallianse jobber for at bærekraft skal bli det selvfølgelige valget i bygg-, anlegg- og eiendomssektoren.

Vi er en uavhengig og non-profit medlemsforening for offentlige og private virksomheter fra hele verdikjeden.

Kontaktpersoner

Morten Nordskag

Pressekontakt

Kommunikasjonssjef

Politikk og kommunikasjon

Morten.Nordskag@byggalliansen.no

901 800 27

Mie Fuglseth

Pressekontakt

Daglig leder

41440904